

Predmet C-513/20

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

13. listopada 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Supremo Tribunal Administrativo (Portugal)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

1. srpnja 2020.

Žalitelj:

Autoridade Tributária e Aduaneira

Druga stranka u žalbenom postupku:

Termas Sulfurosas de Alcafache, S.A.

Supremo Tribunal Administrativo

(Visoki upravni sud, Portugal)

[omissis]

ODLUKA VIJEĆA ZA UPRAVNE SPOROVE SUPREMO TRIBUNALA ADMINISTRATIVO (VISOKI UPRAVNI SUD)

I. Okolnosti

I.1. Presudom od 14. lipnja 2018., Tribunal Administrativo e Fiscal de Viseu (Upravni i porezni sud u Viseuu, Portugal) prihvatio je upravnu tužbu koju je podnijelo društvo Termas Sulfurosas de Alcafache, S.A. i, slijedom toga,

- a. djelomično poništio pobijana porezna rješenja (PDV i zatezne kamate za poslovne godine 2010., 2011. i 2012.) jer se u njima ne priznaje izuzimanje od PDV-a iznosa naplaćenih na ime „registracije za termalno liječenje” i pružanja usluga „klasičnog termalnog liječenja”, s obrnutim proporcionalnim ispravkom PDV-a koji se može odbiti;

- b. poništio prešutne odluke o odbijanju žalbi pod brojevima [omissis];
- c. poništio odluke o odbijanju donesene u okviru remonstrativnih pravnih lijekova [omissis].

1.2. Budući da se nije složila s navedenom presudom, predstavnica Fazenda Pública (Državna riznica, Portugal) podnijela je Supremo Tribunalu Administrativo (Visoki upravni sud) žalbu u kojoj je iznijela niz argumenata na temelju kojih su doneseni sljedeći zaključci:

A – Predmetna se žalba podnosi protiv presude od 14. lipnja 2018. u dijelu u kojem je u njoj utvrđeno da su protivni zakonu, osobito članku 9. Códiga do IVA (Zakonik o PDV-u; u daljnjem tekstu: CIVA), ispravci za potrebe PDV-a koji su provedeni jer se smatralo da registracija za termalno liječenje podliježe PDV-u a ne da je od njega izuzeta, uz posljedično poništenje pobijanih poreznih rješenja (porezna rješenja za PDV, donesena po službenoj dužnosti i zatezne kamate za poslovne godine 2010., 2011. i 2012.).

B – Temeljno pravno pitanje na koje treba odgovoriti u ovom predmetu odnosi se na utvrđivanje jesu li određene usluge koje pruža tužitelj obuhvaćene izuzećem od poreza na dodanu vrijednost (PDV) predviđenim člankom 9. stavkom 2. odgovarajućeg zakonika, osobito jer je riječ o „aktivnostima koje su usko povezane s uslugama medicinske i zdravstvene zaštite”.

C – Kako bi se moglo odgovoriti na to pitanje nužno je, s jedne strane, protumačiti pravilo kojim se utvrđuje izuzeće tako da se pokuša definirati njegove pojmove koliko je to moguće i potrebno i, s druge strane, protumačiti činjenično stanje kako bi se utvrdilo može li se ono obuhvatiti slučajem koje se u pravilu predviđa.

D – Razlozi na kojima se temelji predmetna žalba povezani su s oba pitanja, tumačenjem pravila i tumačenjem činjenica.

E – Članak 9. stavak 2. Zakonika o PDV-u (pravilo kojim se utvrđuje izuzeće) treba tumačiti u skladu s pravom Unije i sudskom praksom Suda o tom pravu.

F – Tom se zakonskom odredbom u nacionalno pravo prenosi članak 132. stavak 1. točka (b) Direktive Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: Direktiva o PDV-u).

G – Pravilo CIVA-e treba tumačiti u skladu s tumačenjem Suda u pogledu navedene odredbe prava Unije: odavno je ustaljeno načelo prava Unije da su sudovi država članica obvezni cijelo svoje nacionalno pravo tumačiti u skladu s pravom Unije (presuda Suda od 4. srpnja 2006., C-212/04, Adeneler i dr.).

H – Iz samog teksta članka 132. Direktive o PDV-u proizlazi da su izuzeća utvrđena u njemu obvezujuća za države s obzirom na njihovo područje primjene. Države članice ne mogu, osim u izričito predviđenim iznimnim slučajevima,

smatrati da aktivnosti predviđene navedenim člankom više nisu izuzete te ih mogu izuzeti samo u opsegu u kojem je to izuzeće predviđeno. Tako to tvrdi Sud u presudi Skatteverket [presuda Suda od 21. ožujka 2013., C-91/12, PFC Clinic AB].

I. – Prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, izuzeća utvrđena u članku 132. Direktive o PDV-u autonomni su pojmovi prava Unije kojima je cilj izbjeći razlike u primjeni sustava PDV- a među državama članicama [presuda od 25. veljače 1999., C-349/96, CPP, t. 15.; presuda od 15. lipnja 1989., 348/87, Stichting Uitvoering Financiële Acties/Staatssecretaris van Financiën, t. 11. i presuda od 28. siječnja 2010., C-473/08, Eulitz, t. 25.].

J – Iz ustaljene sudske prakse također proizlazi da se izuzećima predviđenim u članku 132. Direktive o PDV-u od PDV-a ne izuzimaju sve aktivnosti od javnog interesa, nego samo one koje su navedene i detaljno opisane u navedenoj odredbi (vidjeti osobito presude od 11. srpnja 1985., Komisija/Njemačka, 107/84, t. 17., od 20. studenoga 2003., d'Ambrumenil i Dispute Resolution Services, C-307/01, t. 54. i Eulitz, t. 26.).

K – Međutim, tumačenje tih izraza mora biti u skladu s ciljevima koji se nastoje postići tim izuzećima i ono mora poštovati zahtjeve načela porezne neutralnosti, koje je svojstveno zajedničkom sustavu PDV-a. Stoga, to pravilo strogog tumačenja ne znači da izrazi koji su upotrijebljeni pri definiranju izuzeća predviđenih navedenim člankom 132. stavkom 2. treba tumačiti na način koji bi im oduzeo učinak (vidjeti osobito presudu od 14. lipnja 2007., Haderer, C-445/05, t. 18. i navedenu sudsku praksu te prethodno navedenu presudu Eulitz, t. 27. i navedenu sudsku praksu).

L – Stoga se pojmovi „medicinska zaštita” iz članka 132. stavka 1. točke (b) Direktive o PDV-u i [„pružanje medicinske skrbi” u smislu članka 132. stavka 1. točke (c) navedene direktive] odnose na usluge čiji je cilj dijagnosticiranje, liječenje i, u mjeri u kojoj je to moguće, izlječenje bolesti ili zdravstvenih poremećaja (vidjeti presude od 21. ožujka 2013., C-91/12, PFC Clinic, t. 25. i od 10. lipnja 2010., C-86/09, Future Health Technologies, t. 37. i 38.).

M – Članak 132. stavak 1. točku (b) treba usko tumačiti jer izrazi koji su upotrijebljeni pri definiranju izuzeća iz članka 132. Direktive treba strogo tumačiti, s obzirom na to da predstavljaju odstupanje od općeg načela prema kojem se na svako pružanje usluga koje porezni obveznik izvrši uz naplatu obračunava PDV.

N – S druge strane, činjenicom da je Sud navedeni članak primijenio u predmetu De Fruytier (presuda od 2. srpnja 2015., C-334/14, De Fruytier) i osobito u predmetu Klinikum Dortmund (presuda od 13. ožujka 2014., C-366/12, Klinikum Dortmund), oba u području zdravstvenih usluga, ističe se da Sud trenutačno usko tumači pravila kojima se od PDV-a izuzimaju usluge medicinske i zdravstvene zaštite.

O – Sud ne može biti jasniji: cilj je pravila izuzeti usluge medicinske zaštite u strogom smislu.

P – Iz presude Suda valja zaključiti da pravilo treba usko tumačiti, a da pritom nije potrebno provesti osobito usko tumačenje „terapeutskog cilja” usluge, tako da samo za usluge medicinske zaštite u strogom smislu i druge s njima „usko povezane” aktivnosti treba smatrati da su obuhvaćene izuzećem.

Q – Spornim pravilom, člankom 9. stavkom 2. Zakonika o PDV-u, predviđaju se dvije stvarnosti ili situacije: i. „usluge medicinske i zdravstvene zaštite” i ii. „usko povezane aktivnosti”. Čini se da nema prevelikih dvojbi o tome da se u činjeničnim okolnostima ovog predmeta može samo raspravljati o kvalifikaciji kao „aktivnosti koje su usko povezane s uslugama medicinske i zdravstvene zaštite”.

R – Odgovarajući je izraz iz članka 132. stavka 1. točke (b) Direktive o PDV-u „bolnička i medicinska zaštita i usko povezane aktivnosti”.

S – Ni u članku 132. ni u nekoj drugoj odredbi Direktive o PDV-u ne definira se pojam „aktivnosti koje su usko povezane s uslugama bolničke i medicinske zaštite”.

T – Što se tiče iznosa naplaćenog na ime registracije za termalno liječenje, sud koji je uputio zahtjev samo utvrđuje da bi se, „[...] pri naplati tog iznosa za pružanje termalnog liječenja, koje se već smatra izuzetom od PDV-a, taj iznos također trebao smatrati izuzetom, s obzirom na to da se naplaćuje isključivo nakon savjetovanja s liječnikom i pod uvjetom da ovlašteni liječnik propiše termalno liječenje”. Nije li uz dužno poštovanje, koje ne može spriječiti otvaranje rasprave o tom pitanju, stajalište suda koji je uputio zahtjev nevaljano zbog nepoštovanja obveze uskog tumačenja predmetnih pravila?

U – Vratimo se na presudu De Fruytier i provjerimo je li u njoj Sud pojam usko povezanih aktivnosti s uslugama bolničke i medicinske zaštite primijenio u pravom smislu: je li riječ o „usluzi koja je pružena prije ili poslije usluge (dijagnostičiranja) s kojom ima određenu vezu ili odnos tako da pridonosi njezinu pružanju”, na način da se može smatrati da je ta usluga dodatna ili pomoćna u odnosu na glavnu uslugu? Je li riječ o usluzi kojom se, „iako sama po sebi nije svrha za klijenta, može osigurati bolja kvaliteta glavne usluge ili to da se pruža u boljim uvjetima”? [izrazi pod navodnicima odražavaju konceptualni pristup pravne teorije u tom pogledu, osobito LAIRES, Rui (2012.), *O IVA nas Atividades Culturais, Educativas, Recreativas, Desportivas e de Assistência Médica ou Social*, Coimbra: Almedina I IDEFF, str. 133-4. i NEVES, Filipe Duarte (2010.), *Código do IVA e Legislação Complementar, Comentado e Anotado*, Porto: Vida Económica, str. 178.).

V. – Odgovor je u oba slučaja očito potvrđan. Iako je tako, Sud ne smatra da je riječ o aktivnostima koje su usko povezane s uslugom medicinske zaštite. Time se ističe da definicije pravne teorije nisu u skladu s novijom sudskom praksom Suda.

X. – U prilog tom stajalištu potrebno je uputiti na drugu presudu Suda, donesenu u predmetu C-366/12 (presuda od 13. ožujka 2014., C-366/12, Klinikum Dortmund), u kojoj je Sud smatrao i konačno zaključio da se na opskrbu pacijenata oboljelih od raka citostatskim lijekovima u okviru ambulantnog liječenja iz ljekarni bolnice ne može primijeniti izuzeće od PDV-a. Iako je točno da se u navedenom predmetu nije ispitao pojam „usko povezane aktivnosti”, rasprava je i dalje korisna kako bi se istaknulo koliko je 2015. tumačenje Suda bilo usko u pogledu izuzeća koja se odnose na zdravstvene usluge.

Y – Na temelju dvaju prethodno navedenih predmeta Suda nije moguće definirati pojam „aktivnosti koje su usko povezane” s uslugama medicinske i zdravstvene zaštite, ali se može tvrditi da Sud zahtijeva usko tumačenje predmetne odredbe.

Z – S druge strane, u predmetu De Fruytier povučena je jedina valjana linija razdvajanja dosad: aktivnosti koje s „glavnom” uslugom zdravstvene zaštite imaju jednako usku ili manje usku vezu od veze koja je postojala u navedenom predmetu, ne mogu se smatrati „aktivnostima koje su usko povezane s uslugama medicinske ili zdravstvene zaštite”.

AA – Na temelju prethodno navedenog valja zaključiti da se iznos koji je tužitelj naplatio na ime registracije za termalno liječenje ne može kvalificirati kao „usko povezana aktivnost” s uslugama medicinske ili zdravstvene zaštite.

AB – [omissis] U pobijanoj presudi, upućivanjem na zapisnik o poreznom nadzoru i njegove odnosne priloge tvrdi se sljedeće: iznos koji je porezni obveznik (tužitelj) naplatio na ime „registracije za termalno liječenje” plaća se samo jednom godišnje; njegovo plaćanje ne podrazumijeva provođenje termalnog liječenja, s obzirom na to da korisnici prilikom plaćanja navedene registracije imaju pravo samo na kupnju tretmana koje žele, ali ne i na njihovo provođenje.

AC – Stoga [omissis]: „[...] u predmetu o kojem je ovdje riječ navedeno je da plaćanje koje su izvršili korisnici ‚registracije za termalno liječenje’ ne odgovara plaćanju usluga medicinske zaštite, stoga ne predstavlja ni stvarnu uslugu zdravstvene skrbi ni zaštite, prevencije ili vraćanja zdravlja a da se pritom na njega ne može primijeniti izuzeće predviđeno stavkom [1.] ili stavkom [2.] članka 9. CIVA-e”.

AD – Osim toga, [omissis] na temelju informacija koje su navedene u nacrtu odluke o odbijanju remonstrativnog pravnog lijeka [omissis] može se zaključiti da je Decretom n° 15401, de 20 de abril de 1928 (Uredba br. 15401 od 20. travnja 1928.) (propis kojim su bila uređena ljekovita kupališta) bio predviđen pojam „naknada za registraciju” u skladu s kojim: korisnik se može registrirati tek nakon što ga pregleda glavni liječnik ili liječnik specijalist hidrologije ovlašten za liječenje u ljekovitom kupalištu; registracija se obavlja nakon što liječnik zadužen za pregled propisno ispuni karton pacijenta; registracija podrazumijeva plaćanje naknade a korisnik bez toga ne može početi s termalnim liječenjem. Uredba br. 15401 od 20. travnja 1928. stavljena je izvan snage Decretom-Lei n° 142/2004,

de 11 de junho (Uredba za zakonskom snagom br. 142/2004 od 11. lipnja), kojim se više ne predviđa naknada za registraciju pa taj pojam nije ni predviđen zakonom.

AE – S druge strane, upućivanje na dokumente koji se već jesu u spisu ne treba smatrati navođenjem činjenica jer se sa svim postupovnim poteškoćama treba upoznati po službenoj dužnosti”, vidjeti Jorge Lopes de Sousa, *CPPT anotado e comentado*, 6. izdanje, str. 225., u kojem se upućuje na presude Supremo Tribunala Administrativo (Visoki upravni sud) [omissis].

AF – Promjenjiva naknada koju korisnici plaćaju na ime „registracije” ne odgovara plaćanju usluga medicinske zaštite koje se pružaju u okviru bolničkog liječenja ili koje pružaju liječnici, stomatolozi, primalje, medicinske sestre ili paramedicinsko osoblje, ali odgovara pravu na primanje niza usluga, kako to tvrdi tužitelj; „to je način na koji korisnici imaju pristup liječničkom savjetovanju ili propisanim liječenju”, pa ne predstavlja ni stvarnu uslugu zdravstvene skrbi ni zaštite, prevencije ili vraćanja zdravlja a da pritom stoga nije moguće ostvariti pravo na izuzeće predviđeno stavkom 1. ili stavkom 2. članka 9. CIVA-e.

AG – Sud koji je uputio zahtjev došao je do suprotnog zaključka: prema njegovu mišljenju, s obzirom na to da se taj iznos naplaćuje za pružanje termalnog liječenja, koje se već smatra izuzetim, taj bi se iznos također trebao smatrati izuzetim, s obzirom na to da ga se naplaćuje isključivo nakon savjetovanja s liječnikom i pod uvjetom da ovlašteni liječnik propiše termalno liječenje. To je jedino obrazloženje donesenog zaključka.

AH – U presudi nema ni najmanjeg argumenta kojim bi se dokazalo na koji su način sporne aktivnosti obuhvaćene (barem implicitno) pojmom „aktivnosti koje su usko povezane sa [zdravstvenim uslugama] koje se pružaju u bolnicama, klinikama, ambulantama i drugim sličnim centrima”.

AI – Također nije poznato kako je sud koji je uputio zahtjev mogao donijeti navedeni zaključak jer on ne proizlazi iz zakona, nije podnesen nikakav argument u pogledu tumačenja i nema upućivanja na pravnu teoriju ili sudsku praksu kojom se potkrepljuje njegovo tumačenje.

AJ – Kako je ranije napomenuto, u sudskoj praksi još nije definiran pojam „aktivnosti koje su usko povezane s uslugama bolničke i medicinske zaštite”. Najpouzdanije informacije u pogledu njegove primjene u konkretnom slučaju odnose se na način na koji je Sud protumačio navedeni pojam u predmetu De Fruytier. Iako je tako, Sud je smatrao da prijevoz krvi do laboratorija nije povezana aktivnost.

AK – Slijedom toga, treba smatrati da se navedenu registraciju za termalno liječenje ne može kvalificirati kao aktivnost „koja je usko povezana s uslugama medicinske i zdravstvene zaštite” i da suprotno nije dovoljno dokazano.

AL – Ako postoje ozbiljne dvojbe o pitanju koje je predmet analize, potrebno je Sudu uputiti zahtjev za prethodnu odluku i posljedično prekinuti postupak povodom žalbe dok Sud u tom pogledu ne donese odluku.

Na temelju svega prethodno navedenog, traži se da se predmetna žalba prihvati i pobijana presuda ukine, uz pravne posljedice koje iz toga proizlaze.

I.3. Druga stranka u žalbenom postupku podnijela je odgovor na žalbu u kojem je iznijela niz zahtjeva u skladu s kojima „treba odbiti žalbu i potvrditi pobijanu presudu”.

I.4. Državni odvjetnik pri sudu koji je uputio zahtjev izdao je mišljenje u kojem je zaključio da:

„Pobijanu presudu treba ukinuti u pobijanom dijelu.

Treba prihvatiti žalbu i pobijanu presudu opozvati u pobijanom dijelu ili, ako se smatra da sporno pitanje dovodi do ozbiljnih dvojbi, Sudu uputiti zahtjev za prethodnu odluku i prekinuti postupak”.

II. Predmet žalbe

Budući da je žalba podnesena protiv dijela pobijane presude koji je nepovoljan za Autoridade Tributária e Aduaneira (Porezna i carinska uprava, Portugal), njezin je cilj da se utvrdi može li se na iznose naplaćene na ime „registracije za termalno liječenje” primijeniti izuzeće od PDV-a, s obzirom na to da nije riječ o „aktivnostima koje su usko povezane s uslugama medicinske i zdravstvene zaštite”, u skladu s odredbama članka 9. stavka 2. Zakonika o PDV-u i članka 132. stavka 1. točke (b) Direktive Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. (Direktiva o PDV-u).

U slučaju da se zbog primjene potonjeg pravila pojave dvojbe, valja utvrditi treba li Sud ocijeniti navedeno pitanje u okviru zahtjeva za prethodnu odluku i je li potrebno prekinuti postupak.

III. Obrazloženje

III. 1. Činjenična osnova

Iz činjenica koje se smatraju dokazanima u pobijanoj presudi osobito proizlazi da je tužitelj korisnicima termalnog lječilišta Alcaface, koje se smatra jedinicom primarne zdravstvene zaštite koja nije uključena u Serviço Nacional de Saúde (Državna zdravstvena služba) i nema mogućnost hospitalizacije, naplaćivao naknade na ime „registracije za termalno liječenje” koje su 2010., 2011. i 2012. redom iznosile ukupno 87 003,00 eura, 72 654,00 eura i 55 627,50 eura, kako je navedeno u zapisniku o poreznom nadzoru na kojem se temelje porezna rješenja o

dugovanju PDV-a koja je po službenoj dužnosti izdala Porezna i carinska uprava u pogledu iznosâ po stopi od 23 %, uvećanih za zatezne kamate.

Uvijek u skladu s navedenim u tom zapisniku [omissis]:

„[...] Kad korisnik dođe na recepciju i osobi koja mu pruža uslugu prenese što želi, mogu se primijeniti dva postupka:

1. Ako korisnik želi ‚klasično termalno liječenje‘, obvezno se prethodno mora posavjetovati s jednim od liječnika specijalista hidrologije u prostorima termalnog lječilišta kako bi mu propisali potrebne tretmane.

Korisnik tada plaća savjetovanje i iznos na ime ‚registracije za termalno liječenje‘ (nazvane na internetskoj stranici poduzetnika ‚registracija u termalnom lječilištu‘), koji vrijedi cijelu tu godinu, kao i propisane tretmane (koje može iskoristiti u tom trenutku ili kasnije, s obzirom na to da uputnica vrijedi do 31. prosinca godine u kojoj je izdana), na koje porezni obveznik primjenjuje izuzeće od PDV-a i pritom se na računu poziva na stavak 2. članka 9. CIVA-e.

[Tretmani] se naplaćuju prije nego što se s njima započne.

Na službenoj se internetskoj stranici poduzetnika napominje sljedeće: ‚Uzmite u obzir da su sve registracije pojedinačne i osobne te da služe kako bi se zakazalo savjetovanje s liječnikom. Nakon toga naš liječnik specijalist hidrologije propisuje potrebne tretmane‘.

[...]

2. Ako korisnik želi dogovoriti uslugu ‚termalni spa tretman‘, savjetovanje s liječnikom je fakultativno za liječenje do tri dana [...].

Korisnik ne treba platiti nikakav iznos na ime ‚registracije za termalno liječenje‘, neovisno o tome hoće li se posavjetovati s liječnikom.”

Uvijek u skladu s [omissis] istim zapisnikom:

„[...] kako bi se mogli koristiti tretmanima uključenim u kategoriju pod nazivom ‚klasično termalno liječenje‘, osim što se moraju posavjetovati s liječnikom, korisnici su obvezni registrirati se.

Prilikom registracije korisnik plaća iznos, koji je porezni obveznik nazvao ‚registracija za termalno liječenje‘ i koji je za poslovne godine 2011. i 2012. iznosio 30 eura, 33 eura i 36 eura, a korisnici ne mogu započeti s tretmanima vodom ako ga ne plate. [...]”

U nastavku se u navedenom [omissis] zapisnikom predviđa:

1. Utvrđeno je postojanje iznosa koji se klijentu naplaćuje na „fakturi/računu za usluge termalnog lječilišta” ili „predjmu za usluge termalnog lječilišta” na ime „registracije za termalno liječenje”.
2. U skladu s već navedenim, poduzetnik je 18. lipnja 2014. u pisanom obliku naveo sljedeće [omissis]:

„Registracija za termalno liječenje’ uključuje uslugu otvaranja i godišnjeg ažuriranja osobnog kartona svakog korisnika termalnog lječilišta koji, među ostalim, uključuje povijest bolesti (treba uzeti u obzir da termalno lječilište Alcafache ne dopušta korištenje termalnog liječenja osobi koja se prethodno nije posavjetovala s liječnikom) te je obuhvaćen stavkom 2. članka 9. u vezi s okružnicom [omissis]. Vrijedi jednu sezonu termalnog liječenja, odnosno vrijedi do zadnjeg dana u godini u kojoj je termalno lječilište otvoreno.”

3. Protučinidba obveznog plaćanja navedenog iznosa samo je mogućnost liječenja tretmanima vodom koji se mogu ali i ne moraju ostvariti.
4. Iznos koji se poreznom obvezniku naplaćuje na ime „registracije za termalno liječenje”:
 - a. plaća se samo jednom godišnje;
 - b. njegovo plaćanje ne podrazumijeva provođenje tretmana;
 - c. plaćanjem „registracije” korisnici imaju pravo samo na kupnju tretmana koje žele, ali ne i pravo na njihovo provođenje.

Što se tiče takozvanih usluga „klasičnog termalnog liječenja”, koje uključuje nekoliko otorinolaringoloških, respiratornih i reumatoloških tretmana, u pobijanoj presudi također se smatra dokazanim da ti tretmani imaju terapijsku funkciju koju nemaju druge vrste usluga pod nazivom „termalni wellness” ili „termalni spa tretman”, koje se također pružaju u navedenom termalnom lječilištu.

III. 2. Pravna osnova

U skladu s člankom 9. stavkom 2. Zakonika o PDV-u, sljedeće se izuzima od PDV-a:

– „*pružanje usluga medicinske i zdravstvene zaštite i drugih usluga koje su s njima usko povezane a koje se pružaju u bolnicama, klinikama, ambulantama i drugim sličnim centrima*”.

Navedenom se odredbom u nacionalno pravo prenosi članak 132. stavak 1. točka (b) Direktive Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. (Direktiva o PDV-u), u kojem se također predviđa da se od PDV-a izuzimaju „*bolnička i medicinska zaštita i usko povezane aktivnosti*”.

U skladu s tim pravilom CIVA-e, izuzećem od PDV-a obuhvaćene su transakcije koje su usko povezane s „uslugama medicinske i zdravstvene zaštite” ako se izvršavaju u „bolnicama” ili drugim sličnim centrima.

Što se tiče nužne ocjene postoji li uska povezanost između „registracije za termalno liječenje” i usluge zdravstvene zaštite (i pružanja zdravstvenih usluga, u skladu s tekstom CIVA-e), nije jasno, s obzirom na kriterije koje je Sud već utvrdio, treba li smatrati da su navedeni iznosi naplaćeni na ime „registracije za termalno liječenje” usko povezani s navedenom zdravstvenom zaštitom.

Treba smatrati da neki elementi mogu dovesti do tog zaključka, na primjer, činjenica da [„registracija za termalno liječenje”] obuhvaća uslugu otvaranja osobnog kartona svakog korisnika, koji uključuje povijest bolesti na temelju koje korisnik ostvaruje pravo na kupnju tretmana obuhvaćenih kategorijom „klasičnog termalnog liječenja”, čija se priroda pružanja usluga i izuzetih aktivnosti ne dovodi u pitanje.

Međutim, pojavljuju se dvojbe o mogućnosti uključivanja navedenih iznosa plaćenih na ime „registracije za termalno liječenje” u okviru pružanja usluga medicinske zaštite na koju se upućuje u članku 132. stavku 1. točki (b) Direktive o PDV-u.

S druge strane, kao što to proizlazi iz pretraživanja internetske stranice „www.curia.europa.eu/juris/”, nema podataka da je Sud Europske unije (Sud) već odlučivao u svojoj sudskoj praksi o primjeni PDV-a na iznose plaćene na ime „registracije za termalno liječenje”. To pitanje nije konkretno razmatrao ni u svojoj prethodno navedenoj presudi De Fruytier.

Konačno, uzimajući u obzir zahtjeve koji proizlaze iz načela nadređenosti prava Unije i načela usklađenog tumačenja, za koje je prethodni postupak bitan instrument, kojim se osigurava željeno ujednačeno tumačenje i primjena prava Unije u svim državama članicama, kao i kohezija sustava sudske zaštite Unije i načelo djelotvorne sudske zaštite prava pojedinaca, smatra se da je korisno i nužno tražiti od Suda da, u skladu s člankom 267. UFEU-a, odgovori na sljedeće prethodno pitanje koje se odnosi na tumačenje članka 132. stavka 1. točke (b) Direktive o PDV-u:

– Mogu li se uključiti u pojam „usko povezane aktivnosti”, predviđen člankom 132. stavkom 1. točkom (b) Direktive o PDV-u, i na taj se način smatrati izuzetima od PDV-a, plaćanja izvršena u zamjenu za uslugu otvaranja osobnog kartona svakog korisnika, koji uključuje povijest bolesti na temelju koje korisnik ostvaruje pravo na kupnju tretmana „klasičnog termalnog liječenja”?

[omissis]